
נשלים ומקומו של ישוע לאחר הצלב

לימוד מקראי

הותאם אישית בידי רופרטו בראבו בנאוונטה (R.B.B.)

Reina Valera 1960

Nuevo Testamento Interlineal Griego Español

Francisco Lacueva

2026

תוכן העניינים

מטרת הלימוד ושיטת הקריאה	3
הוודאות המנחה את ההסבר	4
הצלב והמעשה שהושלם	6
רוחו הופקדה בידי האב וגופו נקבר	8
השאל ואגם האש אינם זהים	10
הירידה באל האפסים וניצחון המשיח	12
הרוחות שבמאסר וההכרזה	14
התחייה והעלייה אל האב	16
הארת הרוח ובחינת הכתוב	18
תשובות ברורות לשאלות על האירוע	20
טענות נפוצות ותשובות	22
סיכום רועי	23
מקורות והערות לבדיקתם	24
נספח האינפוגרפיקה	25
תולדות חייו של המלקט	26

מטרת הלימוד ושיטת הקריאה

לימוד זה מרכז את היסודות המקראיים להבנת מותו של ישוע, מצבו לאחר מותו, תחייתו ועלייתו לשמים. מסקנתו המרכזית היא שאף אחד מן הקטעים הנבחרים אינו מלמד שהמשיח סבל באגם האש כדי להשלים את הגאולה.

הקטעים הישירים מתארים את האירוע או המושג הנדון. הקטעים המשלימים מרחיבים את משמעותו, את הקשרו האמוני ואת התקווה הנובעת ממנו. סיכומי הקטעים מסייעים למי שאין בידו כתבי הקודש בעת הקריאה. סיכום מסביר את התוכן; הוא אינו מחליף את הקטע השלם ואינו מוצג כציטוט מילולי.

ההסבר הרועי מפתח את ההבחנות האמוניות. דפי העיון מבדילים בין אמירה מקראית קצרה, סיכום הקטע, הסבר הטקסט, הקשר אמוני ויישום. קריאות שנויות במחלוקת מזוהות כפרשנויות. הארת הרוח מחייבת נאמנות לכתוב ואינה מעניקה ודאות לגבי פרטים שלא נגלו.

הקטעים המרכזיים: יוחנן 19:28-30; לוקס 50-53, 23:43-46; מעשי השליחים 2:27-32; אל האפסים 4:7-16; הראשונה לפטרוס 3:18-22; ההתגלות 20:13-15; אל העברים 9:26-28 ו-10:10-14. על הכריכה מצוינת שנת המהדורה בלבד. המקורות ותולדות חייו של המלקט מופיעים בסוף.

הוודאות המנחה את ההסבר

הסבר רועי

מול הצלב אנו שומעים את ישוע מכריז שמלאכתו הושלמה (יוחנן 19:30). מותו לא פתח תקופה של סבל באגם האש כדי להשלים את גאולתנו. הכתוב מציג את הקרבתו כמספקת ואת תחייתו כניצחון על המוות. אין קטע מקראי המלמד שהמשיח הלך לאגם האש לאחר מותו.

ההסבר בוחן את מותו, את גן העדן, את השאול, את הירידה באל האפסים 4 ואת הרוחות שבמאסר בראשונה לפטרוס 3. המסקנה נחרצת במקום שבו הטקסט מפורש. פרטים הפתוחים לפרשנויות שונות תחומים בזהירות, כדי שהשערה לא תהפוך להתגלות.

קטעים ישירים: יוחנן 19:30; לוקס 23:43, 46; מעשי השליחים 2:27-31. משלימים: אל העברים 10:10-14; 9:26-28. סיכום: המשיח מת בעד חטאינו, גופו לא ראה שחת, ואין צורך לחזור על קורבנו. יישום: ביטחוננו נשען על מעשהו ולא על מסע משוער בעולם הנסתר.

עיון בקטעים וביסודות המקראיים

הוודאות המנחה את ההסבר

אמירה מקראית קצרה — יוחנן 19:30: ישוע מכריז שמלאכתו הושלמה. זהו ניסוח מסביר, לא ציטוט מילולי.

ישיר — יוחנן 19:28-30: ישוע יודע שהכול הושלם, מקבל את החומץ ומכריז שמלאכתו הושלמה לפני מסירת רוחו. הסיפור קושר את האירועים לקיום הכתוב.

משלים — יוחנן 17:4: לפני הסבל ישוע מדבר על כיבוד האב באמצעות השלמת המלאכה שנמסרה לו. תפילתו מביטה אל שיא שליחותו. יוחנן 10:17-18: הוא נותן את חייו מרצונו ובעל סמכות לשוב ולקחתם.

משלים — הראשונה לקורינתים 15:3-4: הבשורה מכריזה שהמשיח מת בעד חטאינו, נקבר וקם ביום השלישי בהתאם לכתובים.

הסבר הטקסט: הסיפור מאשר קיום ומסירה עצמית, לא תבוסה או הרשעה מאוחרת של המושיע.

הקשר אמוני: המוות והתחייה הם חלק ממעשה ישועה אחד. דיות הצלב אינה מסירה את הצורך בתחייה.

יישום: יש לקבל את מעשה המשיח באמונה, בלי להוסיף פרק ייסורים שאינו מתואר בקטע.

הצלב והמעשה שהושלם

הסבר רועי

ישוע לא מת כאשר שליחותו נכשלה. הוא נתן את חייו בציות לאב. יוחנן 19:28-30 מציב את הכרזתו האחרונה במסגרת התגשמות הכתוב. אל העברים 10:10-14 מסביר שהקרבת גופו נעשתה אחת ולתמיד ושלקורבנו תוקף מתמשך.

האמירה שהמעשה הקורבני הושלם בצלב אינה הופכת את התחייה למיותרת. שאול מלמד שללא תחיית המשיח אמונתנו הייתה לשווא (הראשונה לקורינתים 15:17). המוות, הקבורה והתחייה שייכים יחד להכרזת הבשורה (4-15:3). העלייה לשמים מבטאת את רוממותו; היא אינה מתקנת קורבן בלתי מספק.

קטע ישיר: יוחנן 19:28-30. משלימים: אל העברים 10:10-14; 9:12; הראשונה לקורינתים 17, 4-15:3. סיכום: ישוע הקריב את עצמו פעם אחת ואכן קם מן המתים. יישום: אין להוסיף סבל מאוחר שהשליחים אינם מלמדים עליו. הגאולה נשענת על המשיח שנצלב וקם לתחייה.

עיון בקטעים וביסודות המקראיים

הצלב והמעשה שהושלם

אמירה מקראית קצרה — אל העברים 10:14: קורבן המשיח אחד ומספק. זהו ניסוח מסביר.

ישיר — אל העברים 28-26:9: המשיח הופיע כדי להסיר חטא בקורבנו, הוקרב פעם אחת ויופיע שוב לישועת המצפים לו. אל העברים 14-10:10: קורבנו יחיד; לאחר הקרבנו ישב לימין אלוהים.

משלים — אל העברים 12:9: כניסתו למקדש קשורה לדמו שלו ולגאולה נצחית. אל הרומים 26-24:3: אלוהים מצדיק בחסד באמצעות הגאולה במשיח ומגלה את צדקתו.

משלים — אל הקולוסים 15-13:2: אלוהים סולח, מבטל את החוב ומציג את ניצחון המשיח על הכוחות. הקטע אינו מתאר קרב באגם האש.

הסבר הטקסט: אל העברים מעמיד את הקורבנות החוזרים מול הקורבן הסופי של ישוע.

הקשר אמוני: אין צורך להאריך את הסבל המכפר מעבר למה שהכתוב מלמד.

יישום: לנוח בדיות המושיע. ביטחון כזה אינו אדישות, אלא תומך בחיי תודה וציות.

רוחו הופקדה בידי האב וגופו נקבר

הסבר רועי

לוקס משמר שתי אמירות מכרעות. ישוע הבטיח לפושע המאמין שיהיה עמו בגן העדן באותו יום (לוקס 23:43). בעת מותו הפקיד ישוע את רוחו בידי האב (23:46). יוסף מארימתייה קיבל את גופו והניחו בקבר (23:50-53). מותו היה ממשי; אין לבלבל בין אחדות עם האב לבין הרשעה.

קטעים אלה מבססים את מסירת רוחו לאב, את הבטחת השותפות בגן העדן ואת קבורת גופו. הם אינם מספקים מפה מלאה או סדר של כל אירוע בין המוות לתחייה. הם גם אינם מסבירים כשלעצמם את היחס המרחבי בין גן העדן לבין תחום המתים.

קטעים ישירים: לוקס 23:43, 46, 50-53. משלים: השנייה לקורינתים 4-12:2, שבה שאול קושר את חוויית הרקיע השלישי לגן העדן. סיכום: גן העדן מוצג כשותפות מבורכת, לא כאגם האש. יישום: יש לבטוח בהבטחת ישוע בלי להוסיף גאוגרפיה שהוא לא מסר.

עיון בקטעים וביסודות המקראיים

רוחו הופקדה בידי האב וגופו נקבר

אמירה מקראית קצרה — לוקס 23:43: ישוע מבטיח למאמין שותפות בגן העדן באותו יום. זהו ניסוח מסביר.

ישיר — לוקס 23:39-43: פושע מכיר באשמתו ופונה לישוע באמון; האדון מבטיח להיות עמו בגן העדן. לוקס 23:44-46: לאחר החושך וקריעת הפרוכת, ישוע מפקיד את רוחו בידי האב ומת.

ישיר — לוקס 23:50-56: יוסף מקבל את הגוף, עוטף אותו ומניחו בקבר; הנשים רואות את המקום ומכילות בשמים.

משלים — מתי 27:57-66: הגוף נקבר והקבר נשמר. השנייה לקוריתים 12:2-4: שאול מתאר חוויה של הרקיע השלישי וגן העדן, לא מפה של הזמן שבין מות ישוע לתחייתו.

הסבר הטקסט: יש להבחין בין הדברים הנאמרים על רוחו של ישוע לבין המתואר על גופו.

הקשר אמוני: מותו ממשי והבטחת האחדות עם המשיח בטוחה. גן העדן אינו אגם האש.

יישום: להכריז על תקוות המאמין מתוך הבטחת ישוע, בלי לשחזר פרטים שלוקס אינו מסביר.

השאל ולגם הש אינל זהלם

הסבר רועי

פטרול מיישם את תהלם 16 על תחיית ישוע: הוא לא נעזב בשאל ובשרו לא ראה שחת (מעשי השליחים 2:27-31). זהו חלק מהכרזת ניצחונו על המוות. אין כאן אמירה שהמשיח סבל בגם הש.

ההתגלות 15-13:20 מבהירה את ההבחנה המכרעת. המוות והשאל מוסרים את מתיהם ולאחר מכן מושלכים לגם הש. הגם מזהה כמוות השני. מכיוון שהשאל מושלך לתוך הגם, אין הם זהים. לוקס 16:19-31 משתמש גם הוא במושג השאל בסיפור על המצב שלאחר המוות, אך אינו מתיר לזהותו אוטומטית עם הגם הסופי.

קטעים ישירים: מעשי השליחים 2:27-31; ההתגלות 15-13:20. משלימים: לוקס 16:19-31; ההתגלות 10:20; 19:20. סיכום: לשאל ולגם הש תפקידים שונים בקטעים אלה. יישום: שימוש עממי במילה גיהנום אינו רשאי למחוק הבחנות מקראיות. אף אחד מהקטעים האלה אינו ממקם את ישוע בגם הש.

עיון בקטעים וביסודות המקראיים

השאל ואגם האש אינם זהים

אמירה מקראית קצרה – ההתגלות 20:14: אגם האש מזוהה כמוות השני. זהו ניסוח מסביר.

ישיר – מעשי השליחים 2:25-32: פטרוס מיישם את תהילים 16 על המשיח. דוד מת, אבל המשיח קם, לא נעזב בשאול וגופו לא ראה שחת. השליחים עדים לכך.

ישיר – ההתגלות 20:13-15: הים, המוות והשאול מוסרים את מתייהם; מתקיים המשפט, והמוות והשאול מושלכים לאגם האש.

משלים – תהילים 16:8-11: המשורר מבטא אמון באלוהים מול המוות; פטרוס מסביר את ההתגשמות המשיחית. ההתגלות 1:17-18: המשיח חי ומחזיק במפתחות המוות והשאול.

משלים – ההתגלות 19:20 ו-20:10: האגם הוא יעד החיה, נביא השקר והשטן. לוקס 16:19-31 מבחין בין נחמה לייסורים לאחר המוות בלי לכנות את השאול אגם האש.

הסבר הטקסט: שאול הוא מונח עברי; האדס הוא המונח היווני המקביל הנדון כאן. את היקפם יש לקרוא בהקשר. גיהינום, למשל במתי 10:28, הוא מונח נוסף הקשור למשפט, ואינו זהה אוטומטית לכל אזכור של האדס.

הקשר אמוני ויישום: המשיח מנצח את המוות. הבחנת המונחים מונעת הוראה שהמושיע עבר דרך היעד הסופי של ההרשעה.

הירידה באל האפסים וניצחון המשיח

הסבר רועי

אל האפסים 4:8-10 קושר את ירידת המשיח לעלייתו המנצחת ולמתנות שהוא נותן לעמו. הביטוי על חלקי הארץ התחתונים מתפרש כירידתו לארץ בהתגשמותו ובשפלותו, או כמכוון למותו, לקבורתו ולירידתו לתחום המתים. הביטוי היווני אינו מזכיר את אגם האש.

בעותק שסופק מן התרגום הבין־שורי של פרנסיסקו לקואבה, אל האפסים 4:9-10 מופיע בעמוד המודפס 767. המבנה מזהה את מי שירד עם מי שעלה מעל כל השמים. ההקשר מתקדם לשירותים ולבניית גוף המשיח (4:11-16), ולא לתיאור ייסורי גאולה נוספים.

אל האפסים 4:8 מתאר גם את שביית השבי. יש הקושרים זאת לשחרור צדיקים שנפטרו, ואחרים מדגישים את תמונת הניצחון על כוחות עוינים. הפסוק אינו מונה אנשים שהועברו ואינו מספר על מפגש עם אברהם. קטע ישיר: אל האפסים 4:7-16. משלימים: תהילים 68:18; אל הקולוסים 2:15. יישום: יש לחגוג את ניצחונו בלי להוסיף פרטים שאינם מופיעים בדימוי.

עיון בקטעים וביסודות המקראיים

הירידה באל האפסים וניצחון המשיח

אמירה מקראית קצרה – אל האפסים 4:10: מי שירד הוא אותו אחד שעלה. זהו ניסוח מסביר.

ישיר – אל האפסים 4:7-10: המשיח נותן חסד ומתנות; שאול משתמש בדימויי עלייה מנצחת, שבי וירידה. פסוקים 11-16: השירותים מכשירים את הקדושים ובונים גוף מאוחד הצומח באהבה.

משלים – תהילים 68:18: מתאר עלייה מנצחת ומתנות; שאול מיישם את התמונה על המשיח. אל הפיליפים 2:6-11: מתאר את שפלותו, צייתו עד מוות ורוממותו.

משלים – אל הרומים 9-10:6: קושר ירידה לתהום בהעלאת המשיח מן המתים; הוא מוביל להודאה באדון שקם, לא לאיתור אגם האש. מתי 12:40 משווה את שלושת ימי יונה למצב בן האדם בלב הארץ.

הסבר הטקסט: הדימויים אינם מספקים עומק פיזי מדיד או מסלול גאוגרפי מלא. לקואבה, בעמוד המודפס 767, משמר את ההתייחסות לחלקי הארץ התחתונים.

הקשר אמוני: השפלה ורוממות שייכות לאותו אדון מנצח.

יישום: יש לכוון את הקריאה לבניית הקהילה, הנושא שהפרק מפתח במפורש.

הרוחות שבמאסר וההכרזה

הסבר רועי

הראשונה לפטרוס 3:18 פותחת בקביעה ברורה: המשיח סבל פעם אחת בעד חטאים, הצדיק בעד הלא-צדיקים, כדי להביא אותנו לאלוהים. פסוקים 19-20 מתארים הכרזה לרוחות שבמאסר, הקשורות לאי־ציות בימי נח. בעותק שסופק, הערת לקואבה לפסוק 19 מבהירה את הפועל הספרדי המקביל להטיף במשמעות של להכריז. הבחנה זו לבדה אינה קובעת את תוכן ההכרזה, את זמנה או את נמעניה המדויקים.

פרשנות אחת מבינה זאת כהכרזה ניצחון בפני ישויות רוחניות מורדות. פרשנות אחרת מבינה את המשיח כמטיף באמצעות הרוח ובאמצעות נח לבני אדם שהיו אז בחיים. קריאה נוספת ממקמת הכרזה למתים בתחום המתים. פרשנויות אלה אינן זוכות לאותה מידת הסכמה.

קטע ישיר: הראשונה לפטרוס 3:18-22. משלימים לבחינת הקריאות: השנייה לפטרוס 2:4-5; יהודה 6. סיכום: פטרוס מאשר את דיות סבלו של המשיח ומסיים ברוממותו מעל הכוחות. אין אזכור לאגם האש ואין הבטחה להזדמנות שנייה כללית לאחר המוות. יישום: הכרזה אינה בהכרח הזמנה לישועה.

עיון בקטעים וביסודות המקראיים

הרוחות שבמאסר וההכרזה

אמירה מקראית קצרה — הראשונה לפטרוס 3:18: המשיח סבל פעם אחת בעד חטאים. זהו ניסוח מסביר.

ישיר — הראשונה לפטרוס 20-3:18: המשיח מביא לאלוהים את הלא־צדיקים; מוזכרת הכרזה לרוחות שבמאסר הקשורות לאי־ציות בימי נח. פסוקים 21-22 מובילים לתחייה ולסמכותו על מלאכים וכוחות.

משלים — השנייה לפטרוס 5-2:4: מזכירה מלאכים השמורים למשפט ואת נח כמכריז צדקה. יהודה 6 מתאר מלאכים השמורים למשפט. קטעים אלה תומכים בקריאה על ישויות מורדות, בלי לזהות באופן סופי את הרוחות בראשונה לפטרוס.

משלים — הראשונה לפטרוס 12-1:10: רוח המשיח פעלה בנביאים. בראשית 22-6:5 מתאר את רעת האדם, הכרזת המשפט והכנת התיבה, ובכך מספק את ההקשר ההיסטורי של נח.

הסבר הטקסט: בעמוד המודפס 917, הערת לקואבה לפסוק 19 מבהירה את הפועל הספרדי המקביל להטיף במשמעות להכריז. היא אינה אומרת שם שהוצעה ישועה אוניברסלית.

הקשר אמוני: הקטע מגיע לשיא בניצחון וברוממות; הקשרו מעודד מאמינים הסובלים.

יישום: סבל לא־צודק אינו מעיד שאלוהים נטש את המאמין. המשיח הוא תקוותו.

התחייה והעלייה אל האב

הסבר רועי

ביום השלישי היה הקבר ריק. ישוע קם בגופו, הראה את ידיו ורגליו ולימד את תלמידיו (לוקס 24:36-43). הוא לא חזר להשלים קורבן שנכשל, אלא כאדון שניצח את המוות.

במשך ארבעים יום הציג את עצמו חי בראיות רבות ודיבר על מלכות האלוהים (מעשי השליחים 1:3). אחר כך עלה לשמים לעיני תלמידיו (11-9:1). יוחנן 20:17, שבו הוא אומר שטרם עלה אל האב, שייך למפגש עם מרים לאחר שקם. יש להבחין בין עליית המשיח שקם לתחייה לבין הפקדת רוחו בידי האב במותו. פסוק זה אינו מבטל את לוקס 23:43 ואינו מספק מסלול מלא של פרק הזמן שביניהם.

קטעים ישירים: לוקס 36-43, 24:1-7; יוחנן 20:17; מעשי השליחים, 1:3, 9-11. משלימים: אל הרומים 8:34; אל העברים 10:12; 7:25. סיכום: המשיח קם, עלה לשמים ונמצא לימין אלוהים, שם הוא מפגיע בעד אנשיו. יישום: תקוותנו נשענת על המושיע החי. הקהילה מכריזה על ניצחונו ומצפה לשובו.

עיון בקטעים וביסודות המקראיים

התחייה והעלייה אל האב

אמירה מקראית קצרה — מעשי השליחים 1:3: ישוע הציג את עצמו חי בראיות משכנעות רבות. זהו ניסוח מסביר.

ישיר — לוקס 7:1-24: הנשים מוצאות קבר ריק ושומעות את הכרזת התחייה. לוקס 43-24:36: ישוע מראה ידיים ורגליים ואוכל בפני תלמידיו, ובכך מאשר תחייה גופנית.

ישיר — מעשי השליחים 9-11, 1:3: הוא מלמד על המלכות במשך ארבעים יום ואז עולה לשמים; שובו מובטח. יוחנן 20:17: לאחר שקם הוא מדבר עם מרים על עלייתו אל האב.

משלים — אל הרומים 4:25: קושר את מסירתו לעברותינו ואת תחייתו להצדקתנו. אל הרומים 8:34: המשיח מת, קם ומפגיע לימין אלוהים.

משלים — אל העברים 7:25: הוא מושיע בשלמות את הבאים לאלוהים דרכו, מפני שהוא חי כדי להפגיע בעדם. השנייה לטימותיאוס 1:10: הופעת המושיע מגלה חיים ואלמוות באמצעות הבשורה.

הסבר הטקסט: ארבעים הימים מתייחסים להופעות לפני העלייה, לא לתקופה של ייסורים.

הקשר אמוני ויישום: הישועה נשענת על המשיח החי. תפילתו בעדנו מחזקת ביטחון, ושובו מזין תקווה.

הארת הרוח ובחינת הכתוב

הסבר רועי

הבחנה נוצרית זקוקה לרוח אלוהים. הראשונה לקורינתים 16-2:10 מלמדת שהרוח מגלה את ענייני אלוהים ושהאדם הטבעי אינו מקבלם כחוכמה רוחנית. אל הרומים 8:9 קושר השתייכות למשיח בנוכחות רוחו. לכן אנו מבקשים אור, ענווה וציות בקריאה.

עם זאת, ההארה אינה הופכת כל פרשנות אישית לבלתי ניתנת לטעות. היא אינה מצדיקה מסקנה שמי שחולק על קריאת אל האפסים 4 או הראשונה לפטרוס 3 חסר את הרוח. נוכחות הרוח אינה מאומתת בהסכמה לכל פרט בהסברנו. על המאמינים לבחון את שהם שומעים (מעשי השליחים 17:11) ולהכיר בגבולות מה שנגלה (דברים 29:29).

קטעים ישירים: הראשונה לקורינתים 16-2:10; אל הרומים 8:9. משלימים: מעשי השליחים 17:11; הראשונה לתסלוניקים 5:21; דברים 29:29. סיכום: הרוח מדריכה אותנו לקבל ולהבין את אמת אלוהים, בלי להתיר התגלויות מומצאות. יישום: יש לדבר בביטחון במקום שבו הכתוב ברור, ובענווה במקום שבו אינו פותר כל פרט. דיוק כזה מכבד את האדון.

עיון בקטעים וביסודות המקראיים

הארת הרוח ובחינת הכתוב

אמירה מקראית קצרה — הראשונה לתסלונים 5:21: לבחון הכול ולשמור את הטוב. זהו ניסוח מסביר.

ישיר — הראשונה לקורинתיים 2:10-16: הרוח מכירה את ענייני אלוהים ומאפשרת קבלת חוכמה רוחנית; שאול מבדיל זאת מקבלה טבעית בלבד. אל הרומים 8:9-11: השתייכות למשיח כרוכה ברוחו ובתקווה לחיים לגוף בן־התמותה.

משלים — מעשי השליחים 12:10-17: אנשי בריאה מקבלים הוראה ובודקים אותה בכתובים. הראשונה לתסלונים 5:19-22: ההוראה לא לכבות את הרוח ולא לבוז לנבואות מלווה בהבחנה ובבדיקה.

משלים — דברים 29:29: מבחין בין הסוד לבין הדברים שנגלו לצורך ציות. השנייה לטימותיאוס 2:24-25: על עבד האדון ללמד ולתקן בענווה.

הסבר הטקסט: להיות בעלי מחשבת המשיח אין פירושו ידיעה מלאה של כל פרט שלא נתגלה.

הקשר אמוני: הארת הרוח ובחינה מקראית הולכות יחד; פרשנות אישית נשארת כפופה לכתוב.

יישום: לתקן הוראה בלי להחליט אוטומטית שמי שחולק חסר רוח. נאמנות כוללת ענווה ודאגה רועית.

תשובות ברורות לשאלות על האירוע

הסבר רועי

האם ישוע הלך לאגם האש? אין קטע מקראי האומר זאת. ההוראה שסבל שם ייסורים נוספים כדי להשלים את הגאולה אינה מבוססת על הקטעים שנבדקו. האם אגם האש מחוץ לכדור הארץ? המקרא אינו מוסר מיקום אסטרונומי. הצגת מיקום כזה כעובדה שהתגלתה חורגת מן הכתוב.

האם המשיח ירד לתחום המתים? זו פרשנות נוצרית היסטורית למספר קטעים, אך היקפו המדויק של אל האפסים 4:9 נתון במחלוקת. מעשי השליחים 2 מבטיח שלא נעזב בשאול. האם היה עם משהו? לוקס 23:43 מבטיח את נוכחותו לפושע המאמין. הראשונה לפטרוס 3 מתארת הכרזה לרוחות שבמאסר בלי להסדיר באופן מוסכם כל פרט במפגש.

האם הציע ישועה לכל המתים? הראשונה לפטרוס 3:19 אינה אומרת זאת. גם 4:6 נתון במחלוקת ואין להפכו להבטחה של הזדמנות שנייה אוניברסלית; אל העברים 9:27 מציב את המשפט לאחר המוות. האם עלינו לקבוע כל פרט כדי לבטוח במשיח? לא. מותו בעד חטאינו ותחייתו הם לב הבשורה (הראשונה לקוריתים 15:3-4).

עיון בקטעים וביסודות המקראיים

תשובות ברורות לשאלות על האירוע

אמירה מקראית קצרה — אל העברים 9:27: המשפט בא לאחר המוות. זהו ניסוח מסביר.

ישר — הראשונה לפטרוס 4:5-6: השופטים את המאמינים יתנו דין וחשבון לשופט; מוזכרת בשורה שהוכרזה למתים. קיימת מחלוקת אם הכוונה לאנשים שמתו לאחר ששמעו בחייהם, או להכרזה לנפטרים. אין הבטחה להזדמנות שנייה כללית.

ישר — אל העברים 9:27-28: קושר מוות אנושי למשפט ומעמיד מולו את קורבן המשיח היחיד ואת הופעתו העתידית לישועה.

משלים — לוקס 16:26: הסיפור מתאר הפרדה המונעת מעבר בין נחמה לייסורים. יוחנן 5:24-29: ישוע קושר אמונה לחיים ומכריז על תחייה לחיים ועל תחייה למשפט.

משלים — השנייה לקורינתים 2:1-6: קוראת לקבלת החסד ומדגישה את ההווה כזמן הישועה. יוחנן 3:1-14: ישוע מעניק תקווה לתלמידיו ומבטיח לקבלם אליו.

הסבר הטקסט: הראשונה לפטרוס 4:6 ו-3:19 הם קטעים שונים; אין לצרפם ליצירת הבטחה שאף אחד אינו מבטא בבידור.

הקשר אמוני ויישום: התקווה היא במשיח ובהבטחתו. אין לדחות את התגובה לבשורה על סמך הזדמנות לאחר המוות שהקטעים אינם מבטיחים.

טענות נפוצות ותשובות

המסורת אומרת שירד לגיהנום. יש לפרש נוסח היסטורי זה בהתאם למסורת המשתמשת בו ולמונחיה. כשלעצמו אינו מוכיח ירידה לאגם האש. הלימוד בוחן קטעים מקראיים ואינו מייחס אותה תורה לכל הזרמים הנוצריים.

אם נשלם פירושו שהמעשה הושלם, מדוע היה עליו לקום? כי התחייה היא חלק ממעשה הישועה ומהבשורה, לא ייסורי כפרה חדשים. שאול רואה בתחייה דבר הכרחי (הראשונה לקורינתים 15:17). אין להפריד את מה שההכרזה השליחית מחברת.

אם הטיפ לרוחות, האם בהכרח בישר כדי להושיען? לא. הכרזה עשויה להודיע ניצחון או משפט. משמעות הפועל לבדה אינה קובעת את התוכן. הערת לקואבה שנבדקה אומרת להכריז, ולא שכל רוח קיבלה הזמנה לתשובה.

אם הרוח מאירה לנו, מדוע יש מחלוקות? כי מאמינים מפרשים ביכולות אנושיות ובמגבלות אנושיות. ההארה אינה הופכת כל קריאה לחסינה מטעות. תיקון חייב להיות מקראי ועניו; אי־הסכמה על קטע קשה אינה מספיקה לקביעה שאדם מחוץ למשיח.

האם אפשר לקבוע היכן אגם האש? אין מיקום אסטרונומי מדויק. גם קריאה של לב הארץ או חלקיה התחתונים אינה מצביעה על אזור פיזי של האגם. ודאות המשפט אינה תלויה בציור הגאוגרפיה שלו.

סיכום רועי

יסוד תקוותנו הוא ישוע המשיח שנצלב וקם. מסירתו העצמית הייתה מרצון; מותו וקבורתו ממשיים; גופו לא ראה שחת והוא עלה אל האב. הקטעים על הירידה וההכרזה אינם מלמדים שהלך לאגם האש או שנזקק לסבל שם כדי להשלים את הגאולה.

ההבחנה בין השאול לאגם האש מפורשת בהתגלות 20:13-15. הבטחת גן העדן מפורשת בלוקס 23:43. דיות הקורבן מפורשת באל העברים 10:10-14. זהות הרוחות שבמאסר והיחסים המרחביים אינם ברורים באותה מידה.

הבדל זה במידת הוודאות אינו מחליש את הבשורה, אלא מגן עליה מתוספות. אנו מבקשים מרוח הקודש להאיר את הבנתנו כדי לקבל את שנגלה, להבין את ההקשר ולחיות בביטחון הנובע מן המשיח. מאמינים יכולים להודות בניצחון האדון בלי להעמיד פנים שהם יודעים כל פרט בעולם הנסתר.

למחשבה: מה אומר כל קטע במפורש? איזה חלק בהסברי הוא פרשנות? האם אני נשען על המשיח או על שחזור לא בדוק? כיצד אוכל למסור אמת בביטחון ובענוה?

מקורות והערות לבדיקתם

המקרא בתרגום Reina Valera 1960. זהו מקור הציטוטים הספרדיים הקצרים במהדורת המקור. סיכומי הקטעים הם הסברים עריכתיים, לא ציטוטים מילוליים מאותו תרגום.

פרנסיסקו לקואבה, Nuevo Testamento Interlineal Griego Español, עותק דיגיטלי שסיפק המלקט. אל האפסים 10-8:4 בעמוד המודפס 767 והראשונה לפטרוס 22-18:3 בעמוד המודפס 917 נבדקו חזותית בלימוד המקור. בקובץ שסופק אלה עמודי PDF 773 ו-923; ההבדל נובע מן העמודים המקדימים.

באל האפסים נבדק הביטוי על חלקי הארץ התחתונים וקשרו לעלייה. בראשונה לפטרוס נבדקה ההערה לפסוק 19: הפועל הספרדי המקביל להטיף מובהר במשמעות של להכריז. אין בכך לבדו הכרעה לגבי תוכן ההכרזה, נמעניה או זמנה. אין לייחס לתרגום הבין־שורי אמירות אחרות שלא נבדקו.

ההסבר הספרדי שסופק, Consumado es y el destino de Jesús después de la cruz, שימש יסוד נושאי והורחב בעיון בכל קטע. תולדות החיים והתצלום מקורם במסמך שסיפק המלקט. הנתונים מוצגים כפי שנמסרו בידיו, בלי להוסיף הסמכות.

מהדורה עברית זו מתרגמת את הלימוד האנגלי המצורף, כולל הנספח ותולדות החיים. האמירות המקראיות הן ניסוחים מסבירים ואינן מיוחסות כציטוטים לתרגום עברי מסוים. מראי המקום מאפשרים בדיקה בכתבי הקודש של הקורא. מספור הפסוקים תואם את מהדורת המקור ועשוי להשתנות בין תרגומים.

נשלם ומקומו של ישוע לאחר הצלב

מעשהו המספק וניצחון האדון שקם לתחייה

1 שליחות האב

יוחנן 10:17-18; 17:4

ישוע השלים את המלאכה שנמסרה לו ונתן את חייו מרצונו.

2 נשלם

יוחנן 19:28-30; אל העברים 10:14

קורבנו יחיד ומספק. הכתוב אינו מלמד על ייסורים נוספים להשלמת הגאולה.

3 עמי בן העדן

לוקס 23:43, 46

הוא הבטיח להיות עם הפושע המאמין והפקיד את רוחו בידי האב. לא נמסרה מפה של העולם הנסתר.

4 גופו נקבר

לוקס 23:50-53

יוסף מארימתייה הניח את גופו בקבר. מות ישוע וקבורתו היו ממשיים.

5 לא נעזב בשאול

מעשי השליחים 2:27-31

פטרס מכריז שהמשיח קם וגופו לא ראה שחת. הקטע אינו מזכיר את אגם האש.

6 קם ביום השלישי

הראשונה לקורנתים 15:3-4, 17

מוות, קבורה ותחייה הם חלק מהבשרה. המעשה שהושלם אינו הופך את התחייה למיותרת.

7 מי שירד גם עלה

אל האפסים 4:8-16

אותו אדון ירד ועלה. היקף הירידה שני במחלוקת; ההקשר מדגיש ניצחון ובניית הקהילה.

8 הכרזה לרוחות

הראשונה לפטרס 3:18-22

הקטע מזכיר רוחות שבמאסר הקשורות לימי נח. הנמענים והזמן שניים במחלוקת; אין הבטחת ישועה כללית.

9 תחייה גופנית

לוקס 24:36-43

ישוע הראה את ידיו ורגליו ואכל בפני התלמידים. תחיית הייתה גופנית וממשית.

10 עלה אל האב

מעשי השליחים 9-11, 1:3; אל הרומים 8:34

לאחר ארבעים ימי הופעות עלה לשמים. הוא לימין אלוהים ומפניע בעד אנשיו.

11 השאול ואגם האש שונים

ההתגלות 20:13-15

השאול מוסר את מתיו ואז מושלך לאגם האש. אין טקסט הממקם את ישוע באגם הזה.

12 הרוח מאירה לנו

הראשונה לקורנתים 16-10:2; מעשי השליחים 17:11

אנו מבקשים אור מהרוח ובוחנים את הכתוב. ההארה אינה הופכת כל פרשנות אישית לחסינה מטעות.

ודאות מקראית: המשיח מת, קם ועלה לשמים. אין בסיס מקראי לאמירה שהלך לאגם האש.

הותאם אישית בידי רופרטו בראבו בנאוונטה (R.B.B.)

ניסוחים מסבירים ולא ציטוטים מתרגום עברי מסוים; הסצנות הן המחשה.

תולדות חייו של המלקט

רופרטו בראבו בנאוונטה (R.B.B.)

מפתח פרויקטים בכיר ומומחה להנדסת תהליכים, בעל יותר מארבעים שנות ניסיון בבנייה טכנית ופיננסית של מתחמים תעשייתיים, חקלאיים-תזונתיים ותשתיות קריטיות.

מומחה לעדכון מודלי השקעה ולהטמעת טכנולוגיות מתקדמות, ובהן אקסטרזיה, קריוגניקה ו-HIMSS 7, תוך התמקדות בכדאיות כלכלית לפי אמות המידה הבינלאומיות של לשכת המסחר הבינלאומית (ICC).

מלקט ועורך חומרי לימוד מקראיים ודידקטיים. מתגורר בבואנוס איירס, ארגנטינה.

ביצירה זו הוא פועל כיוזם, כמלקט וכאחראי לעיצוב העריכת. התוכן האמוני מבוסס על הקטעים המקראיים המצוינים ויש לבחון לאור כתבי הקודש.

הנתונים הביוגרפיים והתצלום נלקחו מתולדות החיים שסיפק המלקט.